

आख्यायिकामुखेनकुतइत्यस्योत्तरंतावदाह पुरेत्यादिना ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ खेभ्यःइंद्रियच्छिद्रेभ्यः ॥ १६ ॥ खंखस्थंयहनक्षत्रादि ॥ १७ ॥ ध्रुवाणिध्रुवाद्यौर्ध्रुवापृथिवीत्यादिश्रुतेर्ध्रुपृथिव्यादीनि ॥ १८ ॥ अध्वरः ध्वहिंसायां अहिंसैवजटाइवशिरसिधार्यत्वेनमान्यायस्यसोऽध्वरजटोदयालुः हरिजटइतिपाठेऽपिहरिशब्देनतदुणःपालकत्वमालक्ष्यपूर्ववदेवार्थः ॥

भीष्मउवाच पुराकृतयुगेतातराजात्यासीदकंपनः ॥ सशत्रुवशमापन्नःसंग्रामेक्षीणवाहनः ॥ ७ ॥ तस्यपुत्रोहरिर्नामनारायणसमोबले ॥ सशत्रुभिर्हतः संख्येसबलःसपदानुगः ॥ ८ ॥ सराजाशत्रुवशगःपुत्रशोकसमन्वितः ॥ यदृच्छयाशांतिपरोददर्शभुविनारदं ॥ ९ ॥ तस्मैससर्वमाचष्टयथावृत्तंजनेश्वरः ॥ शत्रुभिर्ग्रहणंसंख्येपुत्रस्यमरणंतथा ॥ १० ॥ तस्यतद्वचनंश्रुत्वानारदोथतपोधनः ॥ आख्यानमिदमाचष्टपुत्रशोकापहंतदा ॥ ११ ॥ नारदउवाच राजन् शृणुसमाख्यानमद्येदंबहुविस्तरं ॥ यथावृत्तंश्रुतंचैवमयेदंवसुधाधिप ॥ १२ ॥ प्रजाःसृष्ट्वामहातेजाःप्रजासर्गेपितामहः ॥ अतीववृद्धाबहुलानामृष्यतपुनः प्रजाः ॥ १३ ॥ नत्वंतरमभूत्किंचित्क्वचिज्जंतुभिरच्युत ॥ निरुच्छासमिवोन्नद्धंत्रैलोक्यमभवन्नृप ॥ १४ ॥ तस्यचिंतासमुत्पन्नासंहारंप्रतिभूपते ॥ चिंतयन्नाध्यगच्छच्चसंहारेहेतुकारणं ॥ १५ ॥ तस्यरोषान्महाराजखेभ्योऽग्निरुदतिष्ठत ॥ तेनसर्वादिशोराजनूददाहसपितामहः ॥ १६ ॥ ततोदिवंभुवंखंचजगच्चसचराचरं ॥ ददाहपावकोराजनूभगवत्कोपसंभवः ॥ १७ ॥ तत्रादत्तंभूतानिजंगमानिध्रुवाणिच ॥ महताक्रोधवेगेनकुपितेप्रपितामहे ॥ १८ ॥ ततोऽध्वरजटःस्थाणुर्वेदाध्वरपतिःशिवः ॥ जगामशरणंदेवोब्रह्माणंपरवीरहा ॥ १९ ॥ तस्मिन्नभिगतेस्थाणौप्रजानांहितकाम्यया ॥ अब्रवीत्परमोदेवोज्वलन्निवतदाशिवं ॥ २० ॥ करवाण्यद्यकंकामंवराहोसिमतोमम ॥ कर्तात्यस्मिप्रियंशंभोतवयद्भुविदिवर्तते ॥ २१ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिप० मोक्ष० मृत्युप्रजापतिसंवादोपक्रमेषट्पंचाशदधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २५६ ॥ ॥ ७३ ॥ स्थाणुरुवाच प्रजासर्गनिमित्तंमेकार्यवत्तामिमांप्रभो ॥ विद्धिस्तृष्ठास्त्वयाहीमामाकुप्यासांपितामह ॥ १ ॥ तवतेजोग्निनादेवप्रजादत्तंति सर्वशः ॥ तादृष्ट्वाममकारुण्यंमाकुप्यासांजगत्प्रभो ॥ २ ॥ प्रजापतिरुवाच नकुप्येनचमेकामोनभवेयुः प्रजाइति ॥ लाघवार्थंधरण्यास्तुततःसंहारइष्यते ॥ ३ ॥ इयंहिमांसदादेवीभारतासमचोदयत् ॥ संहारार्थंमहादेवभारेणाप्सुनिमज्जती ॥ ४ ॥ यदाहंनाधिगच्छामिबुद्ध्याबहुविचारयन् ॥ संहारमासांवृद्धानांततोमांक्रोधआविशत् ॥ ५ ॥

॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥

इतिशांति० मो० नै० भा० षट्पंचाशदधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २५६ ॥

॥ ७३ ॥

प्रजेति कार्यवत्तांअर्थित्वं माकुप्यकोपंमाकुरु आसांआसु ॥ १ ॥ २ ॥ नभवेयुःनश्येयुः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥